

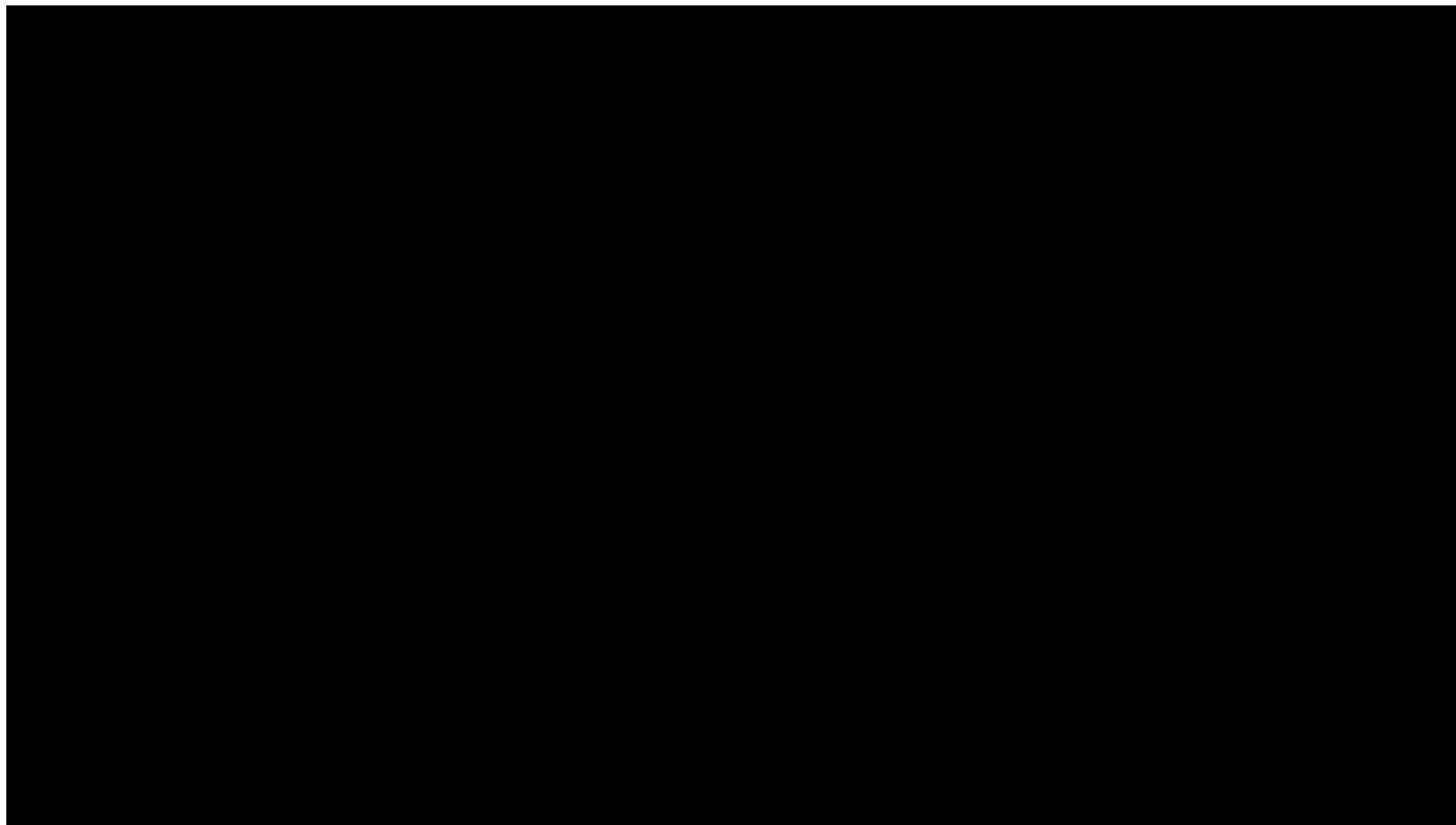
Kjennskap gir kunnskap

Kongsgård skolesenter

16. august

Gunnar Eide, Øyvind Dåsvatn

Hvordan ser vi verden?

Hjemmegøy fra sist

- Hvordan merker elevene/deltakerne at er en verdi hos oss?
Og hva kan vi gjøre for at disse verdiene skal gjennomsyre praksis?
- Hvordan praktiseres verdiene i samhandling/kommunikasjon med elevene/deltakerne?

Kontakt og «kontrakt»!

- Tilstedeværelse og nærvær, i nye situasjoner og i gjentatte situasjoner.
- Hemmende og fremmende faktorer
- Dobbelt oppmerksomhet; sin egen tilstedeværelse og innlevelse og interesse for den/de andre
- Kontrakt: Hva skal timen/dagen/samtalen handle om. Hvem har blitt enige om hva. Hvordan dialog og ulike perspektiv påvirker «kontrakten»

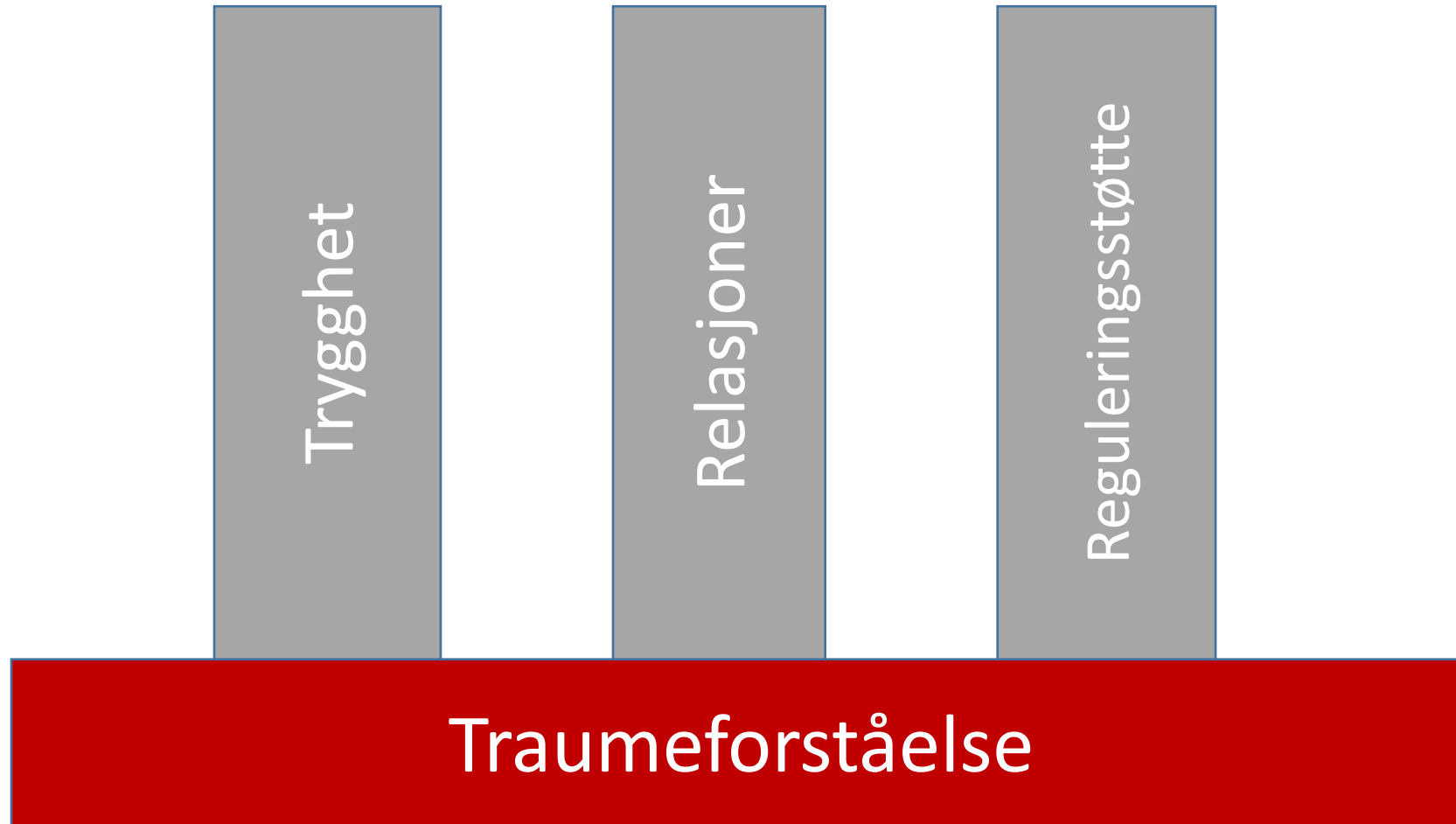
Hva hemmer og hva fremmer

- Snakk sammen to og to
 - Om tilstedeværelse her og nå
 - Om en tilsvarende skolesituasjon, hva skjedde hva gjorde du?

Kjennskap gir kunnskap

- 8.30-10: Relasjonskompetanse
- 10-10.15 Pause
- 10.15-11 Samtalekompetanse og narrativ forståelse, introduksjon til gruppearbeid
- 11-11.45 Lunsj
- 11.45-13.30 Gruppearbeid-tankekart
- 13.30-14 Oppsummering, avslutning

Traumebevisst praksis

Relasjonens betydning

- Hva virker i terapi?
- Klienten selv og utenomterapeutiske forhold 40%
- Relasjonen mellom terapeut og klient 30%
- Håp og forventninger 15%
- Teknikk og metode 15%

• (hubble m fl, 1999, What works in therapy)

Hvordan skape en god relasjon

- Å være personlig
 - Å tre ut av sin rolle
 - Felles opplevelser
 - Hellige øyeblikk
 - Å kunne velge
-
- "Relasjonen er til for brukeren – ikke for fagpersonen!"
 - (Bøe, Thomassen, 2007)

Hjerteøvelsen

- Snakk med sidemannen:
 - Hvilke tanker gir denne øvelsen dere?

Litt humor 1 (fra nrk)

Litt humor 2 (fra nrk)

Narrativer og fortellinger

Narrativ = Fortelling

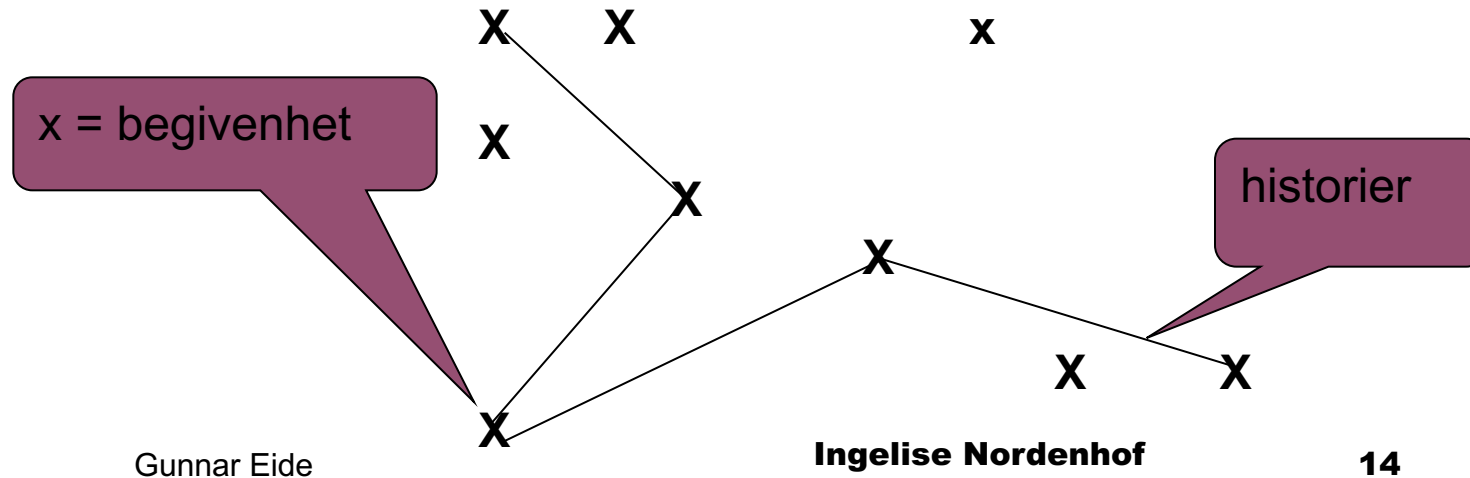
Fortellingen brukes til:

- å skape en ramme for våre erfaringer
- å beskrive og fortolke/forklare våre opplevelser
- hjelper oss til å skjønne hva som skjer
- å huske begivenheter i våres liv
- å skape sammenhenger og finne mening i livet

Historier i det narrative perspektiv

- Alle former for historier er FORENKLINGER av hendelser og begivenheter og dermed et utvalg av de mange mulige historier som kan fortelles.
- Historier er begivenheter satt sammen i sekvenser over tid, ut fra et bestemt plot / en bestemt antakelse om en selv

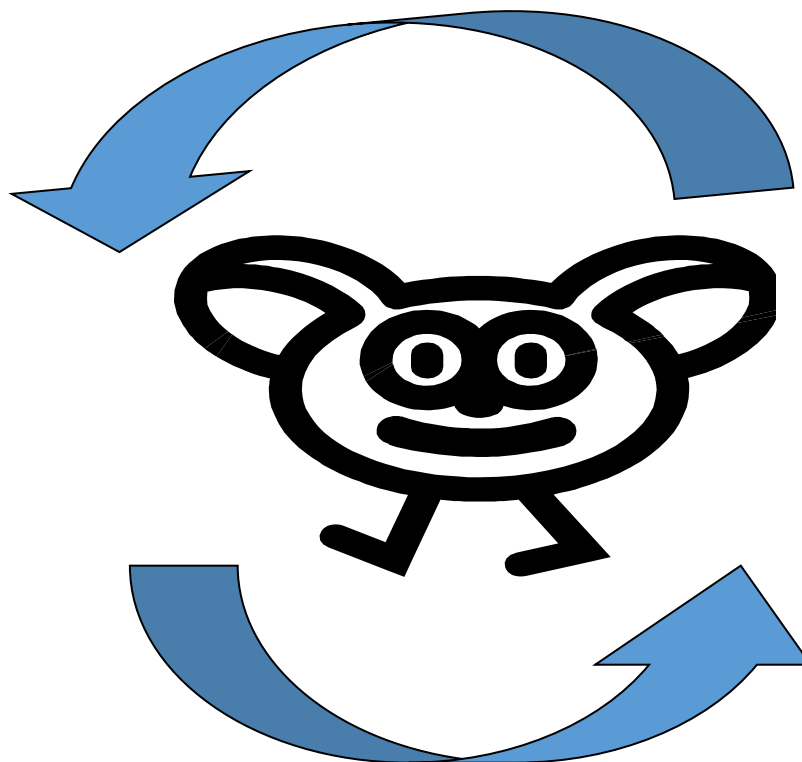

Dobbeltlytning – parallelle historier

Traumehistorien

problemer
angst
trusler

skuffelser
tap
svik

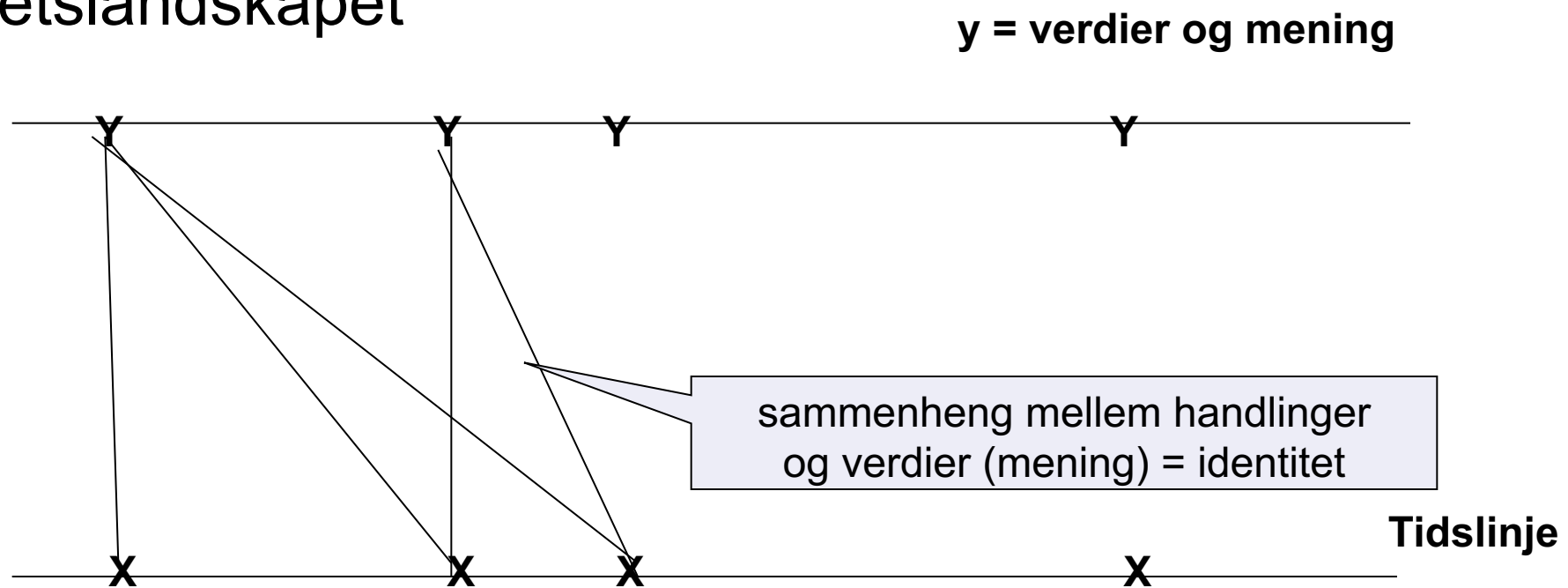
Aktørhistorien

initiativer
respons
ferdigheter

intensjoner
mening
verdier

Samtalens landskaper

- Identitetslandskapet

- Handlingslandskapet

$X = \text{begivenheter}$

Grunnlag for samtale/møter:

- Relasjonsorientert
- Dialogbasert
- Ressursorientert – dobbeltlytting
- Sone for nærmeste utvikling (Vygotski)

Romslige samtalemønstre

- Gjensidig glede med å dele opplevelser
- Plass til å vise hva man kan, på sin egen måte.
- Gjensidig kunnskapsutveksling
- OK å markere egne synspunkt

Trange samtalemønstre

- En blir avsporet fra å utdype
- Fokus på resultat
- Jakten på det rette svaret
- Opplevelsen skal «godkjennes»

Profesjonell nærhet og relasjon

- Evnen til å se den enkelte elev på dens egne premisser og tilpasse sin atferd etter det, uten å fraskrive seg lederskapet, men samtidig evne å være autentisk i kontakten.

Ansvar for kvaliteten i relasjonen er lederen/lærerens.

Stikkord : Toleranse, respekt, interesse og empati for den andre (eleven) og for hverandre som kollegaer. Åpenhet!

Skolens begrensninger og muligheter !

Nærvær og dilemmaer:

- Bli berørt og konsekvenser av det.
 - Ulike behov ,rettferdighet kontra den som trenger noe ekstra.
 - Hensyn til fellesskapet/ de andre , både elever og kollegaer.
 - Juridisk
-
- Hva sier forskning/erfaring:
 - Hjelperen som gikk litt lenger: «Du så meg»
 - Grenser og avgrensninger, personlige erfaringer og forskjeller

Tankekart

Hva trives du med på skolen?
Fag
Klassemiljø
annet

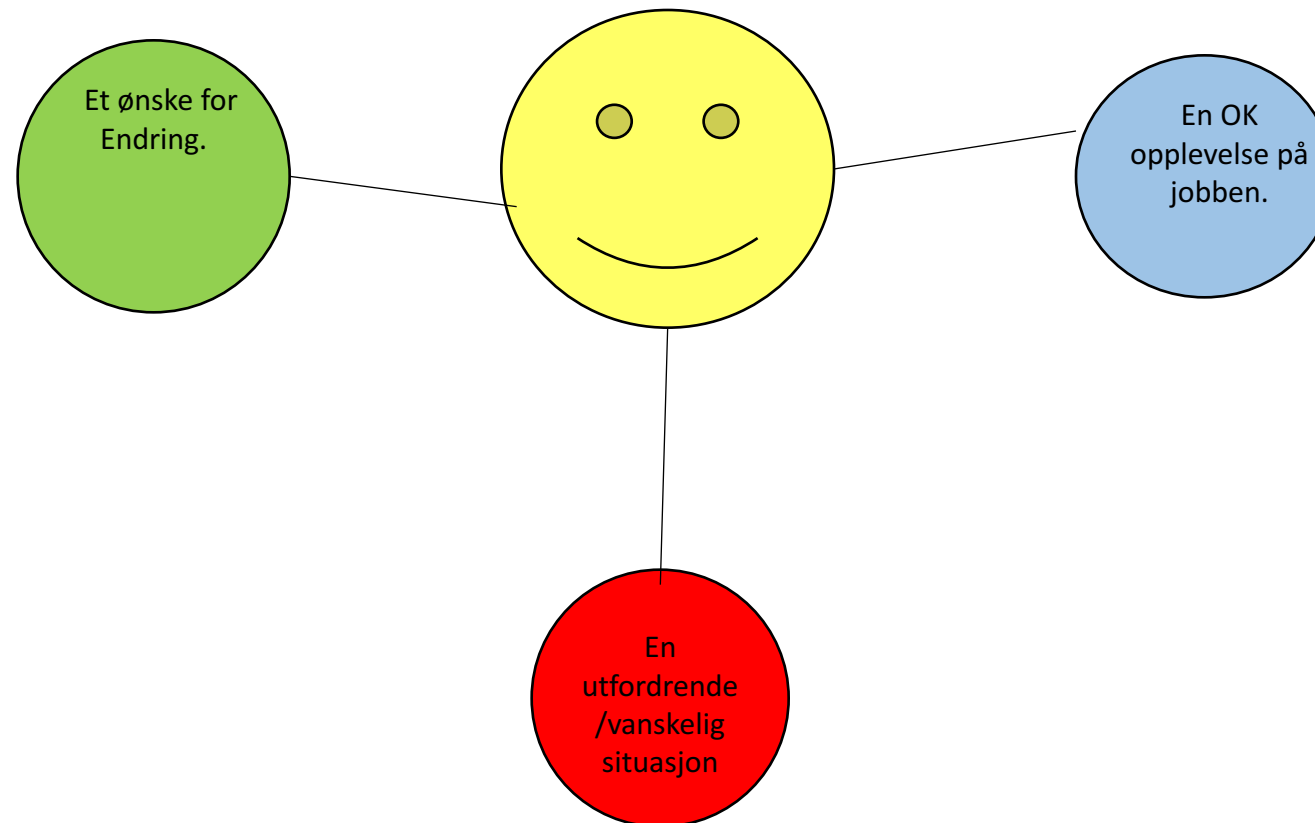
Hva er dine mål og ønsker fremover for skolehverdagen?

Hva kan være utfordrende for deg?
Hvordan løser du det?
Hva trenger du støtte til?

TANKEKART

Navn:

Dato:

Instruksjon til øvelsen Tankekart

- Tenk igjennom og skriv opp på tankekartet stikkord til hvert enkelt tema. Start med noe som du har opplevd som bra. Det kan være alt fra gode møter med enkeltpersoner, gode opplevelser med elevgruppen eller støtte/omsorg fra kollegaer. Det er nok at du skriver ned stikkord til et eller to eksempler. Gjør det samme med en vanskelig situasjon du har stått i og et konkret ønske du har for endring i ditt arbeid i tida som kommer.(Dette kan være alt fra bedre klassemiljø, mer omsorg for hverandre i personalet, økt kunnskap m.m.)
Tidsbruk ca. 10 min.
- Sett dere sammen to og og intervju hverandre i forhold til de to første temaene.(Ok og Vanskelig). Få fatt i konkrete eksempler på hvert enkelt område. Gi hverandre feedback på det dere ser som gode egenskaper hos hverandre både når situasjoner har vært gode og når det har vært utfordrende.
Tidsbruk ca.20 min.
- Parene (Aog B) referer kort for hele gruppen temaer de har berørt. A sier noe kort om hva B har fortalt og hvilke verdier og egenskaper han/hun tenker vedkommende har. Det samme gjør B om A .
Gruppeleder sørger for at alle kommer til ordet.
Tidsbruk ca.30 min.
- Ha en felles prosess med hele gruppen på temaet som gjelder ønsker om endring. Vær konkret i hva som kan være første skritt til endring og hvem som kan støtte en i prosessen.
Tidsbruk ca.30 – 45 min.

Gode spørsmål til gjennomgangen:

- Til det som er bra:

Hvordan påvirket det deg? Hvilke følelser dominerte? Hvordan tror du det var for den/de andre? Hvilke betydning har slike opplevelser for deg i ditt arbeid?

- Til det som er vanskelig:

Hvordan holdt du det ut? Hva valgte du å gjøre? Hva lærte du? Hva tenker du vil være lurt å gjøre i lignende situasjoner?

- Til endring:

Hva kan være første skritt på veien? Hvem kan støtte deg? Hvordan vil endringen vise seg i praksis?

Til gruppelederne:

- Ta ansvar for fordeling av tid til de enkelte områder. Juster noe hvis det er nødvendig, men den totale tid for øvelsen er på 1t . Og 45 min.
- Minn deltakerne på å være konkrete når de snakker sammen to og to. Hvis f.eks. en deltaker sier noe om at det er mange gode møter med elever så be vedkommende beskrive et godt møte, når det fant sted, hva som skjedde m.m.
- Når det gjelder endringsspørsmålet så er det igjen viktig å være veldig konkret, f.eks. sier en at en ønsker å endre klassemiljøet så spør inn til hva som kan være første skritt, hvem som kan bidra og hvem som kan være støttespiller i prosessen. Skill mellom det som kan være et personlig ansvar for endring og det som er et felles anliggende.

Programmet videre

5 Samling for alle ansatte Lederveiledning	Kjennskap gir kunnskap	Workshop		15.08 08.30-11.30	Kongsgård skole RVTS Sør	Gunnar Eide Øyvind Dåsvatn Inge Bergdal Øyvind Dåsvatn
6 Samling for alle ansatte	Regulering og læring	Workshop		10.10 13.30-16.30	Kongsgård skole	Pål Solhaug
7 Samling for alle ansatte	Lek og læring	Workshop		05.12 13.30-16.30	Kongsgård skole	Inge Bergdal

Til neste gang

- Bruk eller reflekter over tankekart som verktøy i samtale med deltaker eller kollega.

RVTS Hjemmeside

- <http://traumebevisst.no>